

Проект «Енергоефективна термосанация будівель комунальної сфери в місті Рівному»

Проект «Енергоефективна термосанация будівель комунальної сфери в місті Рівному» подано до Європейської комісії в рамках конкурсу грантових проектів, оголошеного Європейським Союзом.

Загальна вартість проекту становить 860,59 тис.євро.

Актуальність проекту

У зв'язку з посиленням негативного впливу на навколишнє середовище, особливу увагу приділяють енергії, яка б завдавала найменшої шкоди довкіллю.

Розвиток альтернативних джерел енергії, та впровадження енергоефективних заходів найбільш актуальне питання на даний час.

Показник споживання енергетичних ресурсів в Україні в декілька разів перевищує середньоєвропейський, що катастрофічно впливає на економічне та екологічне становище країни. Відповідно, завдяки раціональному використанню теплоносіїв можна досягти суттевого покращення енергетичної, екологічної та економічної ситуації.

В бюджетній сфері, з огляду на різке підвищення цін на комунальні послуги в Україні, все більше виникає потреба у використанні відновлювальних джерел енергії для забезпечення потреби закладів в енергоносіях.

Зважаючи на те, що в м. Рівному більша частина бюджетних будівель обладнана автоматикою регулювання теплового потоку, а також вузлами обліку теплової енергії, створились хороші передумови подальшого зниження енергоспоживання за рахунок реалізації проектів з комплексної термосанациї будівель.

Загальна мета проекту «Енергоефективна термосанация будівель комунальної сфери в місті Рівному» – сприяти зниженню споживання енергоресурсів та підвищенню якості навчального процесу в навчально-виховних комплексах № 13, 26, а також в дитячих садках № 52, 57 шляхом впровадження альтернативних та відновлюваних джерел енергії в закладах бюджетної сфери міста.

Цільові групи: працівники та учні НВК №13, 26; працівники та вихованці ДНЗ №52, 57.

Кінцеві бенефіціарі: громада міста Рівне, виконавчий комітет Рівненської міської ради, управління освіти виконавчого комітету Рівненської міської ради, підрядники на виконання послуг з розробки проектної документації.

Специфічні цілі проекту:

1. Зменшення споживання енергоресурсів комунальними установами.
2. Підвищення рівня комфорту перебування в установах комунальної власності.
3. Зниження викидів вуглекислого газу в атмосферу.

Відповідність проекту Стратегічним документам:

Проект «Енергоефективна термосанация будівель комунальної сфери в місті Рівному» відповідає вимогам Директиви 2012/27/EU Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2012 р. «Про енергоефективність», що доповнює Директиви 2009/125/ЕС та 2010/30/ЕС та відміняє Директиви 2004/8/ЕС та 2006/32/ЕС, Енергетичній Стратегії ЄС «20-20-20».

Енергетична Стратегія 2020 визначає пріоритети політики ЄС у період з 2010 по 2020, що має на меті: зменшення викидів парникових газів щонайменше на 20 %; збільшення долі відновлюваної енергетики у портфелі споживання ЄС щонайменше до 20 %; підвищення енергоефективності щонайменше на 20 %.

Проект «Енергоефективна термосанація будівель комунальної сфери в місті Рівному» забезпечить часткове виконання таких цілей Стратегії ЄС.

Також проект відповідає Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України №385 від 06.08.2014р. (Ціль 1. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів, у частині: забезпечення розвитку інфраструктури міст; залучення інвестицій у будівництво та/або реконструкцію інженерної та соціальної інфраструктури міст; диверсифікація джерел енергопостачання та підвищення рівня енергоефективності в регіонах.), Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2020 року, затвердженій рішенням Рівненської обласної ради № 1374 від 18.12.2014 р. (Стратегічна ціль 1. Розвиток економічного потенціалу, завдання 1.1.4. Підвищення ефективності управління енергетичними ресурсами), Програмі економічного та соціального розвитку Рівненської області на 2017 рік, затвердженій рішенням Рівненської обласної ради №481 від 17.03.2017р., Програмі економічного та соціального розвитку Рівненської області на 2017 рік, схваленій розпорядженням голови Рівненської обласної державної адміністрації №1 від 03.01.2017р., Стратегічному плану економічного розвитку міста Рівного, затвердженному рішенням міської ради №317 від 22.11.2006р., Програмі соціально-економічного розвитку міста Рівного на 2015-2019 роки, затвердженої рішенням Рівненської міської ради № 4904 від 26.02.2015р.

Реалізація проекту забезпечить вирішення завдань Муніципальної програми сталого розвитку м. Рівного на 2013-2017 роки:

- зниження споживання енергоносіїв в системі тепlopостачання комунальних будинків;

- зниження викидів парникових газів в атмосферу.

Проект забезпечить виконання Плану дій сталого економічного розвитку пункту 10: Застосування геліосистем на основі вакуумних сонячних колекторів для заміщення теплового навантаження системи гарячого водопостачання Розділу: Заходи в секторі муніципальних будівель, обладнання/об'єктів.

Проектом передбачається комплексна термосанація з впровадженням наступних заходів:

- 1) заміна вікон на енергоефективні металопластикові з гарантованими показниками опору теплопередачі та заміна дверей в НВК № 13 та 26;
- 2) утеплення стін фасаду НВК № 13 та 26;
- 3) утеплення покрівель будинків, ремонт дахового перекриття НВК № 13, 26;
- 4) утеплення підлоги, підвального перекриття в НВК № 13 та 26;
- 5) впровадження локальної припливно-витяжної вентиляції з рекуперацією в НВК № 13;
- 6) комплексна модернізація системи опалення в НВК № 13;
- 7) встановлення енергозберігаючих ламп в НВК № 13;

8) встановлення геліосистем на основі вакуумних сонячних колекторів та реконструкція басейнів в ДНЗ № 52 та 57;

9) впровадження процедур енергоменеджменту (навчання персоналу, розробка інструкцій) та популяризація енергозбереження.

Очікуваний вплив заходів

Соціальний ефект від впровадження проекту

У процесі реалізації проекту відбудеться активізація співпраці людей, місцевої влади, бізнес-структур, громадських організацій. Після енергоефективної термосанації будівель НВК № 13, 26 та ДНЗ № 52, 57 їх будуть відвідувати 2173 учні та 592 вихованці відповідно, отримуючи якісні соціально-виховні, освітні послуги.

Соціальний ефект також проявиться у:

- створенні безпечних умов навчання, виховання та життєдіяльності в школах, а саме – у поліпшенні стану здоров'я школярів та педагогів за рахунок оптимізації температурного режиму приміщень;

- підвищенні якості освітніх послуг (енергоефективні будівлі мають позитивний вплив на освіту та загалом на якість громадських послуг, тому якість надання школою освітніх послуг покращиться);

- зниженні обсягів шкідливих викидів та забруднень навколошнього середовища за рахунок зменшення кількості палива, що споживається;

- набутті та розповсюджені досвіду щодо використання в майбутньому сучасних енергозберігаючих технологій та застосування альтернативних джерел енергії;

- підвищенні обізнаності населення щодо енергоефективності (результат проекту негайно побачать громадяни, які відвідують школу, дитячі садки; діти, дізнаючись у школі про переваги енергоефективності на факультативному курсі «Енергозбереження», приносять свої знання додому і таким чином сприяють інформуванню населення взагалі).

Економічний ефект від реалізації проекту виявляється у:

- поліпшенні умов експлуатації та збереженні будівель і споруд шкіл у належному стані, і їх модернізації (проект дозволить не тільки заощадити енергію, але й одночасно зберегти та поліпшити стан огорожувальних конструкцій шкіл і таким чином уникнути подальшого руйнування та погіршення стану будівель);

- забезпечені санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних та естетичних вимог до утримання будівель;

- економії бюджетних коштів міста, завдяки зниженню обсягів енергоспоживання в бюджетній сфері міста;

- подовженні терміну експлуатації внутрішніх систем тепло-, електропостачання, інженерного обладнання будівель шкіл;

- заощаджені бюджетних коштів (витрати на енергоносії вже зараз є великим тягарем для фінансових ресурсів міста, які й без того недостатні, а через збільшення потреби в енергії та значне зростання тарифів на енергоносії ця частка швидко збільшується, тому реалізація даного проекту даст змогу заощадити бюджетні кошти та направити їх в інші необхідні сфери освіти);

• підтримці міської економіки (впровадження заходів з термосанації будівель вимагає залучення підприємств і робітників, більшість з яких є місцевими і таким чином, надає безпосередню підтримку будівельній галузі, що дуже важливо для місцевої економіки).

Технічний ефект від реалізації проекту виявляється у:

- знижені витрат теплової енергії;
- знижені обсягів споживання природного газу;
- знижені обсягів викидів вуглекислого газу в атмосферу.

Політичний ефект від реалізації проекту виявляється у:

•відповідності проекту законодавчим актам у сфері енергозбереження та енергоефективності;

•формуванні нових суспільних відносин у межах територіальної громади м. Рівного, розширенні поля участі громадськості міста у прийнятті важливих управлінських рішень;

•створенні перспективних планів щодо проведення енергозберегаючих заходів у навчальних закладах міста та визначення стратегічних напрямків соціального розвитку управління освіти міста;

•реалізація проекту сприятиме стабілізації відносин між владою та територіальною громадою;

•завдяки перебування у колективі шкіл та дитячих садків, школярі та вихованці приучаються до суспільно-політичного життя народу, цінностей гласності, відкритості і демократії.

Сталість результатів проекту:

а) фінансова сталість: реалізація проекту стане економічним поштовхом для розвитку механізмів соціально-економічної самодостатності місцевої громади.

Впровадження термосанаційних заходів сприятиме оптимізації споживання енергоресурсів, зниженню фінансової залежності комунальних закладів від місцевого бюджету, в зв'язку з зменшенням витрат на оплату комунальних послуг, а також постачальників енергоресурсів.

Подальше фінансування проекту в разі виникнення необхідності можливе з міського бюджету міста Рівного.

б) інституційна сталість: реалізація проекту позитивно вплине на розвиток інфраструктури міста за рахунок покращення естетичного вигляду комунальних закладів. Суб'єкти підприємництва будуть залучені до виконання робіт (послуг) за проектом з розробки проектно-кошторисної документації та проведення ремонтно-будівельних робіт.

Впровадження новітніх інноваційних технологій, а саме заміна віконних блоків та дверей, дозволяє значно скоротити витрати паливно-енергетичних та фінансових ресурсів, покращити якість навчального процесу. Поліпшаться умови навчання дітей.

У ході впровадження в навчально-виховний процес факультативного курсу «Енергозбереження» для сталого розвитку вчителі НВК №13 та 26 будуть навчені для впровадження філософії енергозбереження у життя дітей та їх сімей. Вони зможуть у майбутньому читати даний курс без допомоги проекту. Крім того ці вчителі у майбутньому ознайомлять педагогічний колектив з досвідом, методологією та технологіями навчання учнів умінню будувати власне життя та

життя місцевої громади із урахуванням потреб сталого розвитку. Тим самим енергозбереженню будуть навчатися ще більше учнів.

Структурний вплив проекту полягає у покращенні кодексу поведінки кожного участника навчально-виховного процесу, багатьох членів громади – споживачів енергії. Завдяки дослідженням та оцінкам енергоспоживання у школах, проведення заходу з впровадження процедур енергоменеджменту та популяризації енергозбереження будуть розроблені методики та рекомендації щодо формування в учасників навчально-виховного процесу (учнів, батьків, працівників школи) культури енергозбереження та енергоспоживання, ознайомлення з новітніми принципами «пасивних будинків», які передбачають реконструкцію споруд з використанням сучасних енергоефективних технологій. Здійснення заходів, спрямованих на формування в суспільстві свідомого ставлення до необхідності підвищення енергоефективності шляхом популяризації серед мешканців міста шляхів вирішення проблеми енергозбереження, дозволить вплинути на зміну менталітету громади щодо даної проблеми.

в) політична сталість: реалізація проекту сприятиме стабілізації відносин між владою та територіальною громадою. Впровадження заходів з енергозбереження сприятиме популяризації культури енергозбереження серед громади міста.

г) екологічна стійкість: реалізація заходів проекту передбачає закупку та встановлення екологічно чистих матеріалів і обладнання. Також впровадження заходів проекту сприятиме покращенню екологічної ситуації в місті за рахунок зменшення споживання теплової енергії комунальними установами міста, що відповідно сприятиме скороченню обсягів викидів парникових газів.